

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

56. ÉVFOLYAM

2004

6. SZÁM

Új akadémikusaink köszöntése

A Magyar Tudományos Akadémia 2004. május 3-án tartott közgyűlése új rendes és levelező tagokat választott. Közöttük dr. Ádám József egyetemi tanárt, az MTA eddigi levelező tagját rendes taggá és dr. Klinghammer István egyetemi tanárt, az ELTE rektorát levelező taggá választotta. Ezzel tovább erősödött szakterületünk, a földmérés és térképészet legmagasabb szintű tudományos képviselője. Lapunk nagy tisztelettel köszönti a megválasztottakat, és kíván nekik további sikeres munkát, jó erőt, egészséget, alkotókedvet; bizakodva abban, hogy szakterületünk indokolt közös törekvései az ő támogatásukkal a jövőben még hatékonyabban teljesülhetnek.

Szerkesztőbizottság

Dr. Ádám József

A Földmérési Intézet Kozmikus Geodéziai Observatóriumában végzett csaknem 20 évi alaphálózati gyakorlati és tudományos kutatói munka után, 1992-től a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanára, az Általános és Felsőgeodézia Tanszék vezetője, az Építőmérnöki Kar dékánhelyettese, az MTA–BME Fizikai Geodézia és Geodinamikai Kutatócsoportjának vezetője.

1998. évi levelező taggá választása után folytatta a geoid magyarországi felületdarabja meghatározása elméleti és gyakorlati feladatainak megoldásával kapcsolatos kutatómunkát. Részletesen elemezte a magyarországi gyakorlatban alkalmazott geodéziai vonatkoztatási rendszerek térbeli elhelyezkedését. Behatóan foglalkozik az ország felsőgeodéziai alap-

jainak korszerű vizsgálataival és közreműködik azoknak az egységes európai geodéziai vonatkoztatási rendszerekbe történő bekapcsolását célzó tudományos munkálatokban. A Nemzetközi Geodéziai Szövetség EUREF (*European Reference Frame*) elnevezésű albizottságának szűkebb vezetőségében aktív tagként vezető szerepet játszik az egységes európai geodéziai alapok tudományos megalapozottságú kidolgozásában. Részt vesz az Eötvös-féle torziós ingával végzett magyarországi gradiométeres mérések hazai és nemzetközi szintű tudományos és gyakorlati hasznosításában.

Oktató munkája a felsőgeodézia és a kozmikus geodézia területeire terjed ki a nappali, a levelező, a szakmérnöki és a doktorandusz (PhD) képzés keretében. Aktívan részt vesz az Egyetem (BME) és az Építőmérnöki Kar oktatás- és kutatásszervezési feladataiban. A „Geodéziai alapkutatások” és az „Építőipari geodézia” szakirány záróvizsga bizottságának, valamint a Földmérő- és térinformatikai mérnöki szak Habilitációs Bizottság és Doktori Tanácsának elnöke.

Az MTA Földtudományok Osztályának elnökhelyettese, Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságának, valamint Nemzetközi Bizottságának továbbá a Magyar Akkreditációs bizottság (MAB)

Föld- és Környezettudományi Szakbizottságának, az „*Acta Geodetica et Geophysica Hungarica*”, a „*Periodica Polytechnica*”, valamint a „*Geodézia és Kartográfia*” szaklap szerkesztő bizottságának tagja tagja. A Magyar Űrkutatási Iroda Űrkutatási Tudományos Tanácsának (ÚTT), korábban tagja, jelenleg pedig tiszteletbeli tanácsadója.

A Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (IUGG) Magyar Nemzeti Bizottsága és ezen belül az IAG Szekció elnöke, ezzel együtt ezen szervezetekben Magyarország nemzeti képviselője.

Nemzetközi pályázat elnyerésével megbízást kapott arra, hogy a Nemzetközi Geodéziai Szövetség (IAG) 2001. évi Tudományos Közgyűlését szervezze meg, és bonyolítsa le Budapesten. A Szövetség Tanácsa 2003-ban a vonatkozó nemzetközi pályázat elnyerése alapján a „Communication and Outreach Branch” vezetésével bízta meg, és megválasztotta az IAG Végrehajtó Bizottságának (Executive Committee) tagjává, mely nemzetközi elismertségét és megbecsülését mutatja.

Szakmai és tudományos tevékenységét 1988-ban Szádeczky-Kardoss Elemér-díjjal (MTA Földtudományok Osztálya), 1990-ben Nagy Ernő-emlékéremmel, 1992-ben Lázár Deák-emlékéremmel és 2002-ben Ipolyi Arnold Tudományfejlesztési-díjjal (OTKA) ismerték el.

Dr. Klinghammer István

Csaknem 40 éve az Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) oktatója, tíz éve annak egyetemi tanára, a Térképtudományi Tanszék vezetője, és már második megbízását látja el, mint az ELTE rektora.

Tudományos munkássága a térképészet egészére kiterjed, ezen belül a térképészeti modellezés és a számítógéppel támogatott atlaszszerkesztés lehetőségeit vizsgálja. Egyedülálló elektronikus faksimile eljárást dolgozott ki munkatársaival, amelyet alkalmaztak a Közép-Európa atlasza 1945 atlaszműben. Nevéhez fűződik a nemzetközi együttműködésben készülő digitális Európa-atlasz koncepciójának kidolgozása. Matematikus atlaszok szerkesztésével, valamint a COMAPO és DIASIG tér-képekészítési eljárások kidolgozásával számos hazai és nemzetközi kooperációban vett részt. Az 1990-es évek közepétől nemzetközi együttműködésben tudománytörténeti kutatásokat is végez. A Bonni és a Bécsi Egyetemen folytatott hosszabb kutatómunkát.

Eredményeit 1997-ben az MTA Akadémiai-díjjal ismerte el. Munkássága alapján a Német Természettudományi Akadémia, az Akademie Leopoldina 2000-ben tagjává választotta.

Egyetemi oktatói tevékenysége során kollégiumokat vezet térképész, földrajzos, geológus, meteorológus, régész és környezettan szakos hallgatóknak. A földtudományi doktori iskola programjának vezetőjeként doktoranduszok tanulmányait irányítja,

és szervezi a digitális térképészeti együttműködések az MTA és a szakminisztériumok kutatóhelyeivel.

Volt a Természettudományi Kar dékánja, rektorhelyettes, 2000-től az ELTE rektora. Oktató munkáját az Egyetem a Pro Universitate kitüntetés-

rel ismerte el. Több külföldi egyetemen tartott vendégelőadásokat. Az általa vezetett Térképtudományi Tanszék nemzetközileg elismert kutatóhely.

A Nemzetközi Térképészeti Társulásban (ICA) közel harminc év óta lát el magyar képviseletet, 20 éven át a Társulás Térképész-képzés és Továbbképzés Bizottságában működött, tagja a Német Kartográfiai Társaságnak. Alapító tagja a térképészek Euro-Forumának, meghívott tagja a német, osztrák és svájci térképtörténészek (DACH) közös egyesületének, a német-magyar MassMediaMap munkacsoport vezetője tagja.

Tagja az MTA Doktori Tanácsának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Földmérő és térinformatikai mérnöki szak Habilitációs Bizottság és Doktori Tanácsának. A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság alelnöke, a Magyar Földrajzi Társaság választmányi tagja, részt vesz a Pro Cultura Renovanda Alapítvány Földrajzi és történeti atlaszok kuratóriumi bizottságának a munkájában, elnöke a Lázár-deák Térképészeti Alapítványnak, és tagja több más bel- és külföldi, ill. nemzetközi szervezetnek, munkacsoportnak.

A Lázár Deák-emlékérem tulajdonosa.